

ارزیابی عملکرد کلیه در بیماران مبتلا به پرکاری تیروئید و افراد سالم

مراجعه‌کننده به آزمایشگاه بوعلی زنجان

چکیده

زمینه و هدف: پرکاری غده تیروئید از بیماری‌های شایع و مهم غدد درون‌ریز بدن می‌باشد به طوری که در حال حاضر تعداد زیادی افراد در جهان به آن مبتلا بوده و بار اقتصادی زیادی را بر جوامع تحمل می‌کند. علت اصلی انجام مطالعه، این است که بر طبق مطالعات اپیدمیولوژیک و شواهد و مقالات موجود پرکاری تیروئید بر متابولیسم ارگان‌های مختلف به خصوص عملکرد کلیه‌ها تأثیر به‌سزایی دارد و بررسی عملکرد کلیه‌ها نقش مهمی در دفع مواد زائد بدن داشته و می‌تواند از نظر بالینی مفید باشد. این مطالعه جهت ارزیابی عملکرد کلیه در بیماران مبتلا به پرکاری تیروئید و افراد سالم مراجعه‌کننده به آزمایشگاه بوعلی زنجان انجام شده است.

روش بررسی: در این مطالعه شاهد - موردی، شاخص‌های BUN و کراتینین در دو گروه مبتلا به پرکاری تیروئید و افراد شاهد توسط روش کالریمتری مورد ارزیابی و مقایسه قرار گرفته است. همچنین در هر دو گروه، آزمایش کامل ادرار انجام شد. ۵۰ بیمار مبتلا به پرکاری تیروئید (اکثرأ خانم و در محدوده سنی ۶۶-۲۶ سال) که مورد تأیید فوق تخصص غدد بودند با تعداد مساوی از گروه شاهد (اکثرأ خانم و در محدوده ۷۵-۱۲ سال) مورد مقایسه قرار گرفتند. اطلاعات به دست آمده با استفاده از آزمون T مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: آنالیز آماری آزمون t نشان داد که غلظت BUN سرم در افراد سالم و در افراد مبتلا به پرکاری تیروئید $14/89 \pm 2/49$ تفاوت معنی‌داری نداشته است. $P=0/348$ ، $P+0/67$ در مردان و $P=0/08$ در زنان. در حالیکه غلظت کراتینین سرم در افراد مبتلا به پرکاری تیروئید $0/56 \pm 0/16$ در مقایسه با افراد سالم $0/78 \pm 0/12$ در تمام گروه‌های سنی و جنسی معنی‌داری داشته است ($P=0/001$).

نتیجه‌گیری: در افراد مبتلا به پرکاری تیروئید به دلیل افزایش برون ده قلبی و در نتیجه افزایش GFR و همچنین آتروفی عضلانی، غلظت کراتینین سرم نسبت به افراد طبیعی کاهش معنی‌داری پیدا کرده است اما مقدار BUN سرم در هر دو گروه اختلاف معنی‌داری نشان نمی‌دهد. در ضمن پرکاری تیروئید روی آزمایش کامل ادرار تأثیری نداشته است.

کلیدواژه‌ها: ۱- پرکاری تیروئید ۲- کراتینین ۳- BUN ۴- غدد درون‌ریز ۵- کلیه

تاریخ دریافت: ۸۷/۷/۶، تاریخ پذیرش: ۸۸/۵/۱۴

مقدمه

پوشش برنامه مکمل ید قرار دارند تا از صدمه مغزی کمبود آن حفاظت شوند که این کمبود ید به طور عمده در ارتباط با فعالیت غده‌ی تیروئید می‌باشد.^(۳) در انگلستان بی‌نظمی تیروئید ۲-۱ درصد افراد بالغ را مبتلا می‌کند و تیروکسین ششمین داروی مصرف شده در اسکاتلند است.^(۴) طبق مدارک موجود پرکاری تیروئید در کودکان کشور مالی به دلیل بهداشت عمومی ضعیف یک مشکل اساسی می‌باشد. در آمریکا حدود ۱۰ درصد مردم سطح

تیروئید یکی از مهمترین غدد درون‌ریز بدن است که نقش‌های بسیار مهمی در حفظ تعادل هموستاز ترموژنیک و متابولیک در ارتباط با تغییرات شرایط محیطی دارد. افراد مبتلا به پرکاری تیروئید اغلب دچار مشکلات وسیعی در سلامت جسمی نظیر افزایش خطر شکستگی استخوان، مشکلات روانی و عملکردی شده و هزینه‌های هنگفتی را برای درمان بیماری ایجاد می‌کند.^(۲،۱) در سراسر جهان ۴-۳ میلیون نفر تحت

این مقاله خلاصه‌ای است از پایان‌نامه آقای دکتر محمد دوستی جهت دریافت درجه دکترای حرفه‌ای پزشکی به راهنمایی دکتر کوروش فولادساز و دکتر صدرالدین کلانتری، سال ۱۳۸۵.

- (I) استادیار و متخصص بیوشیمی بالینی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زنجان، زنجان، ایران (* مؤلف مسئول)
(II) استادیار و متخصص بیوشیمی بالینی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زنجان، زنجان، ایران
(III) دانشیار و فوق تخصص بیماریهای غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زنجان، زنجان، ایران